

Bruxelles, den 14.5.2014
COM(2014) 259 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om gennemførelsen af direktiv 2008/48/EF om forbrugerkreditaftaler

INDHOLDSFORTEGNELSE

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om gennemførelsen af direktiv 2008/48/EF om forbrugerkreditaftaler

1.	Indledning	2
2.	Gennemførelse af direktivet i medlemsstaterne	3
3.	Udøvelse og indvirkning af de reguleringsmæssige valg i artikel 27, stk. 2	3
4.	Specificering af visse begreber i direktivet	8
5.	Relevans af tærskler for forbrugerkreditmarkeder i henhold til artikel 2, stk. 2, litra c), og de tærskler og procenter, der anvendes til at beregne kompensationen for førtidig tilbagebetaling	11
6.	Direktivets indvirkning på forbrugerkreditmarkeder	11
7.	Direktivets indvirkning på forbrugerbeskyttelse	15
8.	Konklusioner	19

1. INDLEDNING

Mere end 20 år efter vedtagelsen af det første direktiv om forbrugerkredit i 1987¹ blev direktiv 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)² vedtaget, og medlemsstaterne skulle gennemføre det senest den 11. juni 2010. Kommissionen har siden vedtaget direktiv 2011/90/EU³ for at sikre, at forudsætningerne for beregningen af de årlige omkostninger i procent (ÅOP) mere præcist afspejler de produkter, der sælges på markedet, og har ligeledes offentliggjort retningslinjer om anvendelsen af forbrugerkreditdirektivet i forbindelse med omkostninger og ÅOP.

Hovedmålet med forbrugerkreditdirektivet er at tilbyde et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og dermed øge forbrugernes tillid, muliggøre fri bevægelighed for kredittilbud på tværs af grænserne og rette op på den konkurrenceforvridning, som opstår på grund af forskelle i den nationale lovgivning om forbrugerkredit. Samtidig bør det understreges, at formålet med direktivet ikke er at tilskynde forbrugerne til at optage mere kredit, men i stedet give dem alle de nødvendige oplysninger og rettigheder, de skal overveje, inden de optager kredit.

Det er imidlertid vigtigt at erindre, at følgende kreditaftaler ikke hører under direktivets anvendelsesområde:

1. Kreditaftaler, der er sikret enten ved pant eller ved en anden sammenlignelig sikkerhedsstilling, der almindeligvis anvendes i en medlemsstat i forbindelse med fast ejendom, eller som er sikret i form af en rettighed relateret til fast ejendom (artikel 2, stk. 2, litra a)).
2. Kreditaftaler, som har til formål at finansiere erhvervsaktiviteten eller bevarelsen af ejendomsretten til grundarealer eller til eksisterende eller projekterede bygninger (artikel 2, stk. 2, litra b)).

Det skal ligeledes bemærkes, at enhver kreditaftale, som omfatter et samlet beløb på under 200 EUR eller over 75 000 EUR, ligger uden for forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde, selv om medlemsstaterne frivilligt kan udvide anvendelsen af forbrugerkreditdirektivet til kreditaftaler uden for anvendelsesområdet.

I henhold til forbrugerkreditdirektivets artikel 27, stk. 2, tager Kommissionen hvert femte år tærsklerne i dette direktiv og de procentsatser, der anvendes til beregning af den kompensation, der skal betales i tilfælde af førtidig tilbagebetaling, op til revision, også for at overvåge, hvilken virkning medlemsstaternes reguleringsmæssige valg har på det indre marked og forbrugerne. Derudover opfordrede Europa-Parlamentet i sin beslutning af 20. november 2012 Kommissionen til at forelægge en rapport om direktivets gennemførelse og en vurdering af dets indvirkninger på forbrugerbeskyttelsen.

Kommissionen har følgelig vedtaget denne rapport baseret på en endnu ikke afsluttet gennemførelseskontrol og på den dokumentation, som er indsamlet i en undersøgelse af

---

¹ Rådets direktiv 87/102/EØF af 22. december 1986 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit (EFT L 42 af 12.2.1987).

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler (EUT L 133 af 22.5.2008, s. 66).

³ Kommissionens direktiv 2011/90/EU af 14. november 2011 om ændring af del II i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF for så vidt angår supplerende antagelser til brug ved beregningen af de årlige omkostninger i procent.

forbrugerkreditmarkedet⁴, samt en undersøgelse om medlemsstaternes reguleringsmæssige valg⁵, idet de to sidstnævnte er gennemført af eksterne kontrahenter.

2. GENNEMFØRELSE AF DIREKTIVET I MEDLEMSSTATERNE

2.1. Gennemførelsesfrist

Ifølge artikel 27, stk. 1, skal medlemsstaterne inden den 11. juni 2010, 24 måneder efter direktivets ikrafttrædelse, vedtage og offentliggøre de nødvendige love og administrative bestemmelser for at efterkomme forbrugerkreditdirektivet. De skal ligeledes anvende disse bestemmelser fra den samme dag. Et stort antal medlemsstater oplyste ikke deres nationale gennemførelsesforanstaltninger til tiden. Efter udløbet af gennemførelsesfristen indledte Kommissionen derfor overtrædelsesprocedurer over for 16 medlemsstater. Fire medlemsstater undlod at sikre rettidig ikrafttrædelse eller effektiv anvendelse af direktivet, hvilket krævede en overgangsperiode, som ikke var fastlagt i direktivet. Eftersom alle medlemsstaterne i mellemtiden har vedtaget og oplyst deres gennemførelsesforanstaltninger, er overtrædelsesprocedurerne på grund af manglende oplysning til Kommissionen om gennemførelsesforanstaltninger blevet indstillet.

2.2. Opfølgning på gennemførelsen

20 medlemsstater gennemførte forbrugerkreditdirektivet ved at vedtage ny lovgivning, mens resten indførte ændringer i eksisterende lovgivning. To medlemsstater gennemførte forbrugerkreditdirektivet via afledt ret, mens en enkelt medlemsstat gennemførte det i en hasteanordning, som senere blev bekræftet ved lov.

Ifølge Kommissionens vurdering er der indtil videre ikke identificeret nogen systematiske mangler i medlemsstaternes gennemførelse af direktivet. I en række medlemsstater synes visse af direktivets bestemmelser imidlertid at mangle eller være blevet gennemført forkert eller ufuldstændigt. Dette viser Kommissionens foreløbige analyse.

Kommissionens tjenestegrene indledte først en dialog med medlemsstaterne om at skaffe flere oplysninger om den måde, hvorpå de havde gennemført direktivet, samt modtage visse præciseringer/bekræftelse af eksisterende oplysninger. Visse medlemsstater anerkendte allerede på dette trin, at der var mangler i deres gennemførelsesbestemmelser, og lovede at ændre dem, så de stemte overens med direktivet. For andre medlemsstater har Kommissionens tjenestegrene indledt mere grundige undersøgelser, som kan føre til overtrædelsesprocedurer.

3. UDØVELSE OG INDVIRKNING AF DE REGULERINGSMÆSSIGE VALG I ARTIKEL 27, STK. 2⁶

Visse bestemmelser i forbrugerkreditdirektivet er valgfri, idet medlemsstaterne kan vælge, om de vil gennemføre kravene deri ("reguleringsmæssige valg"). Ifølge forbrugerkreditdirektivets

---

⁴ "Study on the functioning of the consumer credit market in Europe", gennemført af IPSOS og London Economics.

⁵ "Study on the Impact of the Legal Choices of the Member States and other Aspects of Implementing the Directive 2008/48/EC on the Functioning of the Consumer Credit Market in the European Union, Final Report", september 2013, udarbejdet for Forvaltningsorganet for Sundhed og Forbrugere af Risk & Policy Analysts Limited. Undersøgelsen indgår i de landespecifikke rapporter og i den horisontale endelige rapport, som omfatter en analyse af situationen i hele EU med udgangspunkt i landespecifikke oplysninger og vurderinger.

⁶ Dette afsnit er baseret på resultaterne af "Study on the Impact of the Legal Choices of the Member States and other Aspects of Implementing the Directive 2008/48/EC on the Functioning of the Consumer Credit Market in the European Union, udarbejdet for Forvaltningsorganet for Sundhed og Forbrugere af Risk & Policy Analysts Limited.

artikel 27, stk. 2, overvåger Kommissionen, hvilken virkning det har på det indre marked og forbrugerne, at der er mulighed for at foretage de reguleringsmæssige valg, der er omhandlet i artikel 2, stk. 5, artikel 2, stk. 6, artikel 4, stk. 1, artikel 4, stk. 2, litra c), artikel 6, stk. 2, artikel 10, stk. 1, artikel 10, stk. 5, litra f), artikel 14, stk. 2, og artikel 16, stk. 4.

Kommissionens undersøgelse har fokus på de mulige konsekvenser af medlemsstaternes reguleringsmæssige valg med hensyn til indvirkningen på det indre kreditmarked og forbrugerbeskyttelsen i de enkelte medlemsstater og i EU og har dermed vist, hvor kompliceret en sådan vurdering er. De vigtigste faktorer, som påvirker den kvalitative vurdering af disse indvirkninger, omfatter den relativt korte periode, som er gået, siden direktivet blev gennemført, meget forskellige nationale reguleringsmæssige og kreditmarkedsmæssige sammenhænge, navnlig med hensyn til den nationale situation, umiddelbart inden forbrugerkreditdirektivet trådte i kraft, og forbrugernes og kreditudbydernes faktiske adfærd og/eller tiltag. Endelig kan visse indvirkninger skyldes udviklingen på markedet, navnlig finanskrisen, og ikke gennemførelsen af forbrugerkreditdirektivet⁷.

3.1. Undtagelse for organisationer, som er oprettet til gensidig fordel for sine medlemmer (artikel 2, stk. 5)

Seks medlemsstater (Cypern, Det Forenede Kongerige (England og Wales, Skotland og Nordirland), Irland, Litauen, Letland og Rumænien) har gjort brug af muligheden i artikel 2, stk. 5, for kun at anvende visse af direktivets bestemmelser på kreditaftaler, der indgås af en organisation, som er oprettet til gensidig fordel for sine medlemmer, som beskrevet i artikel 2, stk. 5, litra a) til e).

Visse interesseparter⁸ mener, at dette retlige valg har en positiv indvirkning på det indre marked og forbrugerbeskyttelsen, eftersom det letter den administrative byrde for de organisationer, som tilbyder et mindre aggressivt og billigere alternativ til visse typer kreditudbydere. De øger ligeledes forbrugernes valgmuligheder, hjælper med at begrænse dyrere kredittypers markedsandel (f.eks. lønningsdagslån) og forbedre den finansielle integration. Potentielt negative aspekter af, at medlemsstaterne anvender dette reguleringsmæssige valg, omfatter spørgsmål vedrørende retfærdighed og lighed mellem kreditudbydere⁹, maksimal harmonisering som et lovgivningsmæssigt princip, lettere håndhævelse og juridisk klarhed for forbrugerne.

3.2. Kreditaftaler med aftaler om henstand med betalingen eller om, hvorledes kreditten tilbagebetales (artikel 2, stk. 6)

18 medlemsstater (Belgien, Cypern, Danmark, Grækenland, Italien, Kroatien, Letland, Litauen, Luxembourg, Malta, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Spanien,

---

⁷ Det er vigtigt at anerkende, at den vedtagne metode for ovennævnte undersøgelse, nemlig vurderinger af indvirkninger baseret på en gennemgang af litteratur og høring af interesseparter (onlineundersøgelse og telefoninterview med offentlige myndigheder, kreditudbydere, forbrugerrepræsentanter, forskningsinstitutter, branchesammenslutninger og klageorganer), omfanget af oplysninger fra høringen og resultaterne af analysen af de reguleringsmæssige valgs indvirkning i henhold til forbrugerkreditdirektivet bestemmer omfanget og arten af de oplysninger, der henvises til i denne rapport. Det skal bemærkes, at såfremt det er konstateret, at de reguleringsmæssige valg har haft indvirkninger på det indre kreditmarked, er dette sket med udgangspunkt i, at de – selv om indvirkningerne i visse tilfælde er konstateret på et nationalt marked – sandsynligvis vil påvirke andre EU-lande, grænseoverskridende aspekter eller som minimum grænsefladerne mellem de nationale markeder og EU's marked som helhed. Endelig er det værd at bemærke, at undersøgelsens resultater er af en sådan art, at det ikke var uden problemer at analysere de kvantitative indvirkninger.

⁸ Denne holdning kom til udtryk hos offentlige myndigheder, forbrugerbeskyttelsesorganer og kreditforeninger på tværs af de lande, som udøvede dette reguleringsmæssige valg.

⁹ Da kreditforeningerne i Irland blev lagt ind under samtlige forbrugerkreditdirektivets bestemmelsers anvendelsesområde, medførte det ifølge kreditudbydere ulige konkurrencevilkår sammenlignet med tilsvarende organisationer i visse andre lande, hvor undtagelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 5, var blevet anvendt (f.eks. Det Forenede Kongerige).

Tjekkiet og Tyskland) har gjort brug af muligheden i artikel 2, stk. 6, for kun at anvende visse af forbrugerkreditdirektivets bestemmelser på kreditaftaler, ifølge hvilke kreditudbyderen og forbrugeren aftaler henstand med betalingen eller hvorledes kreditten tilbagebetales, såfremt forbrugeren allerede har misligholdt den oprindelige kreditaftale og hvor betingelserne i artikel 2, stk. 6, litra a) og b), er opfyldt.

Formålet med dette reguleringsmæssige valg er at tilskynde kreditudbydere til at søge mere gensidigt fordelagtige løsninger, så forbrugere kan udskyde betalingen eller arrangere andre tilbagebetalingsmetoder. Dette vil sandsynligvis have en positiv indvirkning på forbrugerbeskyttelsen. Interesseparter er imidlertid normalt ikke opmærksomme på den praktiske anvendelse af dette reguleringsmæssige valg eller på de indvirkninger, som det direkte kan afstedkomme (hvilket kan forklares med, at den nationale gennemførelse af det reguleringsmæssige valg for visse medlemsstater afspejler den normale forretningspraksis, som blev anvendt forud for forbrugerkreditdirektivet). Omkring 15 % af respondenterne i onlineundersøgelsen anførte, at udøvelsen af det reguleringsmæssige valg i henhold til artikel 2, stk. 6, havde haft en positiv indvirkning på forbrugerbeskyttelsen, mens 5 % af respondenterne anførte, at der havde været en negativ indvirkning. Disse holdninger blev imidlertid ikke begrundet¹⁰.

3.3. Nationale regler om, at ÅOP skal fremgå af reklame, som ikke angiver en rentesats eller talstørrelser vedrørende omkostningerne i forbindelse med forbrugerkreditten (artikel 4, stk. 1)

Fire medlemsstater (Cypern, Det Forenede Kongerige (alle jurisdiktioner), Sverige og Ungarn) har gjort brug af undtagelsen i artikel 4, stk. 1, andet afsnit, dvs. de kræver angivelse af ÅOP ved reklame for kreditaftaler, der ikke angiver en rentesats eller nogen talstørrelser vedrørende omkostningerne for forbrugeren i forbindelse med kreditten, men ikke "standardoplysningerne" i artikel 4, stk. 2.

Generelt kunne de hørte interesseparter i de berørte medlemsstater ikke identificere specifikke indvirkninger i forbindelse med gennemførelsen af dette reguleringsmæssige valg. Den vigtigste fordel, som blev konstateret, var, at reklamerne bliver korte og tydelige¹¹, samtidig med at forbrugere får de oplysninger om ÅOP, som sætter dem i stand til at sammenligne forskellige tilbud. Der blev dog udtrykt bekymring over, at ikke alle forbrugere er klar over, at de ÅOP, som er angivet i reklamerne, ifølge national lovgivning og hvor det er relevant, kan henvise udelukkende til et "repræsentativt eksempel", og at den angivne procentsats måske ikke er den procentsats, de rent faktisk får.

3.4. ÅOP i reklame, i oplysninger forud for aftaleindgåelsen og i kreditaftaler, som er omfattet af artikel 2, stk. 3 (kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden tre måneder) (artikel 4, stk. 2, litra c), artikel 6, stk. 2, og artikel 10, stk. 5, litra f))

Otte medlemsstater (Bulgarien, Danmark, Det Forenede Kongerige (England og Wales, Skotland og Nordirland), Irland, Luxembourg, Malta, Polen og Spanien) har gjort brug af muligheden i artikel 4, stk. 2, litra c), der giver medlemsstaterne mulighed for at beslutte, at

¹⁰ Visse interesseparter havde vanskeligt ved at adskille eller skelne mellem indvirkningerne af de reguleringsmæssige valg og indvirkningerne af, at artikel 2, stk. 6, henviser til kreditaftaler, som omfatter aftaler, som skal indgås mellem kreditgiveren og forbrugeren med hensyn til henstand med betalingen eller tilbagebetalingsmetoder. Visse interesseparter forstod det således, at denne type aftale findes i et nationalt retssystem som følge af det reguleringsmæssige valg, selv om det ikke er hensigten, at det reguleringsmæssige valg i henhold til artikel 2, stk. 6, i sig selv skal indføre denne type kontrakt i de nationale retssystemer.

¹¹ Denne holdning blev tilkendegivet af offentlige myndigheder og kreditudbydere.

ÅOP ikke skal oplyses ved reklame for kreditaftaler i form af kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden tre måneder (kreditaftaler i henhold til artikel 2, stk. 3). 10 medlemsstater (Danmark, Det Forenede Kongerige (England og Wales, Skotland og Nordirland), Irland, Kroatien, Luxembourg, Malta, Polen, Slovakiet, Spanien og Tyskland) har gjort brug af muligheden i henhold til artikel 6, stk. 2, der giver medlemsstaterne mulighed for at beslutte, at ÅOP ikke skal oplyses i oplysninger forud for aftaleindgåelsen vedrørende kreditaftaler i henhold til artikel 2, stk. 3. 11 medlemsstater (Danmark, Det Forenede Kongerige (England og Wales, Skotland og Nordirland), Irland, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Polen, Slovakiet, Spanien, Tjekkiet og Tyskland) har gjort brug af muligheden i henhold til artikel 10, stk. 5, litra f), der giver medlemsstaterne mulighed for at beslutte, at ÅOP ikke skal oplyses i kreditaftaler, som er omfattet af artikel 2, stk. 3.

De holdninger, som er tilkendegivet om konsekvenserne af disse reguleringsmæssige valg, synes i høj grad at afhænge af, om det menes, at oplysninger om ÅOP er nyttige (eller ikke) for forbrugeren for de specifikke kreditaftaler, som er omfattet af artikel 2, stk. 3¹². Det er endvidere vigtigt at bemærke, at interesseparterne enten ikke var bekendt med indvirkninger som følge af disse reguleringsmæssige valg eller mente, at der havde været begrænsede (om nogen) indvirkninger for det indre kreditmarked eller for forbrugeren. Dette skyldes, at det har vist sig, at de kreditaftaler, som er omfattet af artikel 2, stk. 3, hovedsagelig er "nicheprodukter", som kun anvendes i visse medlemsstater¹³ af specifikke kreditudbydere og/eller forbrugere. Endvidere er det grundlæggende vanskeligt at vurdere indvirkningen af ikke at give oplysninger og adskille indvirkningen af ikke at give oplysninger om ÅOP fra andre indvirkende faktorer (skyldnerens finansielle situation, skyldnerens finansielle viden, finanskrisens indvirkning på låntagning mv.).

Udtalelser om den positive indvirkning¹⁴ af disse reguleringsmæssige valg med hensyn til forbrugerbeskyttelse viser, at oplysninger om ÅOP for kassekreditter kan misforstås af forbrugerne (f.eks. på grund af vanskeligheder med at beregne ÅOP til reklameformål for dette specifikke produkt). Endvidere har de pågældende bestemmelser givet medlemsstaterne mulighed for at finde en balance mellem at sikre et passende forbrugerbeskyttelsesniveau og lægge byrden på kreditgiverne. Under høringen bemærkede kreditudbydere og branchesammenslutninger, at hvis de havde skullet beregne ÅOP for kreditaftaler i henhold til artikel 2, stk. 3, ville de have pådraget sig yderligere omkostninger til gengæld for en minimal ekstra fordel. I denne henseende blev de reguleringsmæssige valg set som havende en positiv indvirkning på det indre kreditmarked. På den anden side er det blevet foreslået, at ÅOP, uanset eventuelle fejl, skal vises for alle typer af kreditprodukter for at fremme gennemsigtighed og konsekvens og give forbrugerne alle mulige oplysninger¹⁵. Dette forudsætter, at ÅOP sandsynligvis vil hjælpe en forbruger (hvis denne har tilstrækkelig finansiell viden) med at sammenligne forskellige tilbud og dermed træffe en informeret beslutning. Ud fra dette perspektiv kan det argumenteres, at der kan være forekommet visse negative indvirkninger i de medlemsstater, der udøver disse reguleringsmæssige valg. Det ville dog være yderst begrænset i lyset af den lille del af kreditaftaler, der er omfattet af artikel 2, stk. 3, i Unionen.

¹² 15 medlemsstater (Belgien, Cypern, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Italien, Letland, Litauen, Portugal, Rumænien, Slovenien, Sverige, Ungarn og Østrig) mener, at ÅOP bør angives ved reklame, oplysninger forud for aftaleindgåelse og i de faktiske kreditaftaler for kreditaftaler, der er omfattet af artikel 2, stk. 3.

¹³ Kassekreditter synes at være almindeligt forekommende i Cypern, Nederlandene, Slovenien og Tyskland.

¹⁴ Denne holdning blev tilkendegivet af mange forskellige typer af interesseparter, herunder kreditudbydere, branchesammenslutninger og forbrugerorganisationer.

¹⁵ Denne holdning blev primært tilkendegivet af forbrugerorganisationer/-repræsentanter, men også af branchesammenslutninger, kreditudbydere og offentlige myndigheder.

3.5. Nationale regler vedrørende gyldig indgåelse af kreditaftaler (artikel 10, stk. 1)

Alle 28 medlemsstater har bibeholdt eller indført nationale regler om gyldig indgåelse af kreditaftaler i overensstemmelse med artikel 10, stk. 1. Alle medlemsstater har med dette reguleringsmæssige valg besluttet, at elektroniske underskrifter generelt er gyldige ved indgåelse af kreditaftaler. Brugere har angivet visse positive indvirkninger på forbrugernes velfærd (navnlig i takt med, at internet- og onlineaktiviteter øges), men i Tyskland anses brugen af skriftlige aftaler for at være vigtig i forhold til at opnå et højt niveau af forbrugerbeskyttelse (så forbrugerne har mulighed for at tænke over og anerkende betydningen af aftalen). Dette er navnlig relevant i lyset af de negative erfaringer i forbindelse med elektronisk kreditgivning som f.eks. SMS-kredit, der er meget udbredt i de nordiske lande. Realiteten i dag er, at de fleste kreditaftaler i Unionen fortsat udarbejdes på papir.

3.6. Fortrydelsesret i tilfælde af tilknyttede kreditaftaler (artikel 14, stk. 2)

Tre medlemsstater (Frankrig, Rumænien og Slovenien) har påberåbt sig gældende lovgivning for at kunne anvende undtagelsen i artikel 14, stk. 2, vedrørende tilknyttede kreditaftaler som defineret i artikel 3, litra n), ifølge hvilken medlemsstaterne, når national lovgivning på tidspunktet for direktivets ikrafttræden fastslår, at midler ikke kan stilles til rådighed for forbrugeren før udløbet af en bestemt frist, undtagelsesvis kan fastsætte, at fristen på 14 dage kan forkortes til denne specifikke frist på udtrykkelig anmodning fra forbrugeren.

Dette reguleringsmæssige valg giver forbrugerne mulighed for at modtage varer eller tjenester, de har købt, tidligt, hvilket skal hjælpe med at sikre reguleringsmæssig konsekvens i forhold til den eksisterende nationale lovgivning. Derudover giver det mere juridisk klarhed for kreditudbydere. Formålet med at angive, at anmodningen skal komme fra en forbruger, er at sikre, at forbrugeren ikke presses til at reducere sin venteperiode. Samtidig giver det forbrugere, som er sikre på deres køb, mulighed for at gå hurtigere frem. Intereseparterne var imidlertid ikke bekendt med den praktiske anvendelse af dette reguleringsmæssige valg eller eventuelle indvirkninger, som kunne tilskrives dette valg direkte.

3.7. Ret til førtidig tilbagebetaling og kreditgiverens kompensation (artikel 16, stk. 4)

17 medlemsstater (Cypern, Det Forenede Kongerige (alle jurisdiktioner), Finland, Frankrig, Grækenland, Irland, Italien, Kroatien, Letland, Litauen, Luxembourg, Malta, Polen, Slovakiet, Slovenien, Ungarn og Østrig) har gennemført artikel 16, stk. 4, litra a), vedrørende kreditgiverens ret til kompensation for førtidig tilbagebetaling på betingelse af at det beløb, der tilbagebetales førtidigt, overstiger den tærskel, der er fastsat i national ret.

Ni medlemsstater (Bulgarien, Cypern, Danmark, Det Forenede Kongerige (kun Gibraltar), Litauen, Luxembourg, Malta, Nederlandene og Spanien) har gennemført artikel 16, stk. 4, litra b), vedrørende kreditgiverens ret til undtagelsesvist at kræve højere kompensation for førtidig tilbagebetaling.

Fem medlemsstater (Cypern, Det Forenede Kongerige (Gibraltar), Litauen, Luxembourg og Malta) har gjort brug af begge muligheder.

Intereseparter er ofte ikke bekendt med indvirkninger, som direkte kan henføres til de reguleringsmæssige valg i artikel 16, stk. 4, litra a) og b). Generelt vil disse indvirkninger være begrænsede, eftersom de færreste forbrugerkreditaftaler i Europa er af tilstrækkelig høj værdi til at udløse kreditudbydernes ret til at kræve kompensation i henhold til den tærskel, der anvendes af medlemsstaterne, mens visse kreditudbydere fraskriver sig retten til at kræve

finansiel kompensation for førtidig tilbagebetaling (til trods for, at de juridisk set er berettigede til det), og i visse medlemsstater er førtidig tilbagebetaling relativt ualmindeligt.

Ikke desto mindre menes det reguleringsmæssige valg i artikel 16, stk. 4, litra a), at have haft en positiv indvirkning på forbrugerbeskyttelsen i størstedelen af de medlemsstater, som har gjort brug af det, og/eller på det indre marked, navnlig med hensyn til den juridiske klarhed, det giver både kreditudbydere og forbrugere. Det anses navnlig for at være en fordel for forbrugerne i de lande, hvor kreditudbydere nu skal opfylde mere restriktive betingelser, før de kan kræve kompensation, og for kreditudbydere, da de nu ikke er ugunstigt stillede som følge af forbrugernes førtidige tilbagebetaling af lån.

4. SPECIFICERING AF VISSE BEGREBER I DIREKTIVET¹⁶

Direktivet indeholder visse åbne formuleringer, så medlemsstaterne kan tilpasse dem til deres egen retskultur og markedssituation. Dette afsnit er udarbejdet på grundlag af "Study on the Impact of the Legal Choices of the Member States and other Aspects of Implementing Directive 2008/48/EC" om forbruger kreditmarkedernes funktion i EU.

4.1. Begrebet "ubetydelige omkostninger" med hensyn til kreditaftaler, ifølge hvilke kreditten skal betales tilbage inden tre måneder (artikel 2, stk. 2, litra f)

Artikel 2, stk. 2, litra f), udelukker kreditaftaler, ifølge hvilke kreditten skal betales tilbage inden tre måneder, og som kun er forbundet med ubetydelige omkostninger, fra forbruger kreditdirektivets anvendelsesområde. Ni medlemsstater (Belgien, Cypern, Det Forenede Kongerige, Finland, Nederlandene, Rumænien, Slovenien, Spanien og Ungarn) har angivet eller præciseret dette begreb.

Generelt anses forklaringen af dette begreb for at have haft en positiv indvirkning på såvel det indre kreditmarked som forbrugerbeskyttelsen. Det har efter sigende hjulpet med at beskytte forbrugerne mod skruppelløse kreditgivere, som har forsøgt at omgå forbruger kreditdirektivet. Interesseparterne mener, at dette på langt sigt kan forbedre det overordnede forhold mellem kreditudbydere og deres modtagere. For kreditudbydere sikrer specificeringen af dette begreb juridisk klarhed. Det giver mulighed for mere effektiv håndhævelse og overvågning af deres aktiviteter. I visse medlemsstater kunne interesseparterne ikke identificere nogen indvirkninger, som kunne henføres til præciseringen af begrebet, enten fordi begrebet var angivet i lovgivningen forud for forbruger kreditdirektivet, eller fordi antallet af kreditaftaler, som er omfattet, er relativt lille.

4.2. Begrebet "i god tid" med hensyn til oplysninger, der gives forud for aftaleindgåelsen (artikel 5, stk. 1, og artikel 6, stk. 1)

I henhold til artikel 5, stk. 1, og artikel 6, stk. 1, skal kreditgiveren eller kreditformidleren i god tid, før en forbruger bindes af en kreditaftale eller et kredittilbud, give forbrugeren oplysninger forud for aftaleindgåelsen. Seks medlemsstater (Det Forenede Kongerige, Frankrig, Litauen, Nederlandene, Rumænien og Sverige) har angivet eller præciseret, hvad "i god tid" betyder. Gennemførelseslovgivningen i visse medlemsstater henviser kun til at give oplysninger, "før" aftalen er bindende eller indgås.

¹⁶

Formuleringen "har angivet eller præciseret" i denne del af rapporten vedrører den specifikation, som er udarbejdet i medlemsstaterne i henhold til den relevante lovgivning, begrundelser til lovgivningen, det retlige forberedende arbejde, forklarende bemærkninger eller lignende dokumenter, som forklarer betydningen af begreberne i forbruger kreditdirektivet. Med hensyn til de identificerede indvirkninger af præciseringen af ord/begreber henviser alle indvirkninger i forbindelse med det indre marked faktisk til de nationale kreditmarkeder.

Generelt siges det, at præciseringen af begrebet har haft en let positiv indvirkning på forbrugerbeskyttelsen. Svenske forbrugere har f.eks. nu tilstrækkelig tid til at sætte sig ind i oplysningerne og overveje dem (i det forberedende arbejde nævnes det, at forskellige forbrugere kan have behov for forskellig tid til at sætte sig ind i aftalens betingelser). På den anden side sætter visse interesseparter spørgsmålstegn ved, i hvilket omfang onlinekreditudbydere kan opfylde og rent faktisk opfylder dette krav.

4.3. Begrebet "fyldestgørende forklaringer" og bistand ydet af kreditgivere eller kreditformidlere til forbrugeren (artikel 5, stk. 6)

I henhold til artikel 5, stk. 6, skal kreditgivere og kreditformidlere give forbrugeren fyldestgørende forklaringer, således at forbrugeren er i stand til at vurdere, om den foreslåede kreditaftale passer til vedkommendes behov og finansielle situation. Medlemsstaterne kan bestemme, hvilken form og hvilket omfang denne bistand skal have, samt hvem der skal yde den. Otte medlemsstater (Det Forenede Kongerige, Italien, Nederlandene, Polen, Slovenien, Sverige, Ungarn og Østrig) har angivet eller præciseret, hvad begrebet "fyldestgørende forklaringer" betyder.

Med hensyn til positive indvirkninger har interesseparter i Ungarn anført, at specifikationen af dette begreb har gjort det lettere for myndighederne at overvåge og kontrollere den reguleringsmæssige overholdelse (dvs. håndhævelsen er blevet bedre). I Italien mener interesseparterne, at oplysningerne forud for aftaleindgåelsen, der gives til forbrugerne, er mere fuldstændige og tydelige som følge af, at dette begreb er blevet angivet. Endvidere siges vilkårene og betingelserne for forbrugerkreditaftaler at være blevet mere gennemsigtige, og oplysningerne er blevet mere ensartede og enkle. Med hensyn til negative indvirkninger har kreditudbydere påpeget den forøgede administrative byrde for kreditgiverne og de store mængder oplysninger, som forbrugerne skal sætte sig ind i, inden de træffer en beslutning. For visse interesseparter er der behov for bedre håndhævelse, eftersom visse kreditudbyderes forklaringer fortsat er tvetydige.

Ud fra klager og præjudicielle afgørelser¹⁷ kan Kommissionen se, at det ikke er ualmindeligt, at forbrugerne underskriver aftaler, som modsvarer deres behov dårligt. Derfor er korrekt håndhævelse af kravene til oplysninger forud for aftaleindgåelse generelt og navnlig denne bestemmelse yderst vigtig som en forebyggende foranstaltning.

4.4. Oplysninger forud for indgåelse af visse kreditaftaler, der gives ved hjælp af formularen Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger i bilag III (artikel 6, stk. 1)

I henhold til artikel 6, stk. 1, skal kreditgiveren give forbrugeren de oplysninger, der er nødvendige for at sammenligne forskellige tilbud, så der kan træffes en informeret beslutning om indgåelsen af en kreditaftale i form af en kassekredit og af visse specifikke kreditaftaler. Sådanne oplysninger kan gives ved hjælp af formularen Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger i bilag III til forbrugerkreditdirektivet¹⁸. Ti medlemsstater (Belgien, Bulgarien, Irland, Kroatien, Litauen, Luxembourg, Portugal, Slovenien, Slovakiet og Ungarn) har gjort det obligatorisk at anvende formularen Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger for disse særlige kreditaftaler.

¹⁷ Se f.eks. sag C-76/10 Pohotovost' s.r.o. / I. Iveta Korčková, navnlig præmis 23-25.

¹⁸ Sådanne oplysninger skal gives ved hjælp af formularen Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger for andre typer kredit i henhold til artikel 5, stk. 1.

Langt størstedelen af interesseparterne er enige i, at formularen Standardiserede europæiske forbruger kreditoplysninger har haft en positiv indvirkning på forbrugerbeskyttelsen og nået sit tilsigtede formål med at gøre det muligt for forbrugerne at sammenligne forskellige priser og tilbud. Obligatorisk brug af formularen Standardiserede europæiske forbruger kreditoplysninger har angiveligt mindsket risikoen for misligholdelse eller manglende betaling, fremmet onlinekreditprocessen og øget gennemsigtigheden og konkurrencen på det indre kreditmarked. Når det er sagt, er der nogle, der mener, at fordelene ved formularen Standardiserede europæiske forbruger kreditoplysninger har ændret sig, idet mange forbrugere ikke har tilstrækkelig finansiel viden til fuldt ud at forstå oplysningerne i formularen. I Belgien og Irland anses formularen Standardiserede europæiske forbruger kreditoplysninger for at være mere kompliceret end de oplysninger, der tidligere blev givet til forbrugerne, og som blev anset for at medføre en ringe negativ indvirkning på forbrugerbeskyttelsen. Kreditudbydere peger generelt på administrations- og driftsomkostningerne, i visse lande uden tilsvarende fordele. Under alle omstændigheder står det klart, at formularen Standardiserede europæiske forbruger kreditoplysninger vil blive mere effektiv, hvis den ledsages af foranstaltninger, som har til formål at forbedre forbrugernes finansielle bevidsthed og overholdelsen af artikel 5, stk. 6.

4.5. Begrebet "fyldestgørende oplysninger" med hensyn til forpligtelsen til at vurdere forbrugerens kreditværdighed (artikel 8, stk. 1)

I henhold til artikel 8, stk. 1, skal kreditgiveren vurdere forbrugerens kreditværdighed på grundlag af fyldestgørende oplysninger, der, hvor det er relevant, indhentes hos forbrugeren og, hvor det er nødvendigt, ved søgning i den relevante database. To medlemsstater (Det Forenede Kongerige og Belgien) har angivet eller præciseret, hvad "fyldestgørende oplysninger" betyder.

Præciseringen af dette begreb har haft en positiv indvirkning. Eksempelvis siger interesseparter i Belgien, at kreditudbydernes forpligtelse til at registrere visse finansielle produkter og gemme søgeresultaterne om forbrugernes kreditværdighed har været en fordel for forbrugerne, selv om der allerede inden direktivets gennemførelse var et krav om at indhente "fuldstændige og korrekte" oplysninger fra forbrugerne. Håndhævelsen af denne bestemmelse vækker imidlertid bekymring (visse interesseparter mener, at kreditgivere, der tilbyder aftaler fra salgssteder, ikke altid indhenter fyldestgørende oplysninger på grund af en interessekonflikt mellem det at sælge en vare/tjeneste og opfylde retlige forpligtelser). Forbrugernes kreditværdighed vurderes derfor ikke altid tilstrækkeligt detaljeret.

4.6. Begrebet "væsentlig forhøjelse" med hensyn til forpligtelsen til at vurdere forbrugerens kreditværdighed (artikel 8, stk. 2)

I henhold til artikel 8, stk. 2, skal kreditgiveren vurdere forbrugerens kreditværdighed før enhver væsentlig forhøjelse af det samlede kreditbeløb. Tre medlemsstater (Bulgarien, Slovenien og Sverige) har angivet, hvad en "væsentlig forhøjelse" betyder, ved at vedtage en bestemt tærskel, som udløser kreditgiverens forpligtelse til at vurdere forbrugerens kreditværdighed.

Med hensyn til positive indvirkninger mener interesseparter i Slovenien, at specificeringen af dette begreb har sænket risikoniveauet for alle parter i kreditaftalen og sikrer, at alle forbrugere behandles lige. I Bulgarien har interesseparter bemærket, at kreditværdighed i praksis vurderes uanset den procentsats, som er angivet i lovgivningen, og at denne præcisering derfor ikke nødvendigvis har ændret status quo. I Sverige var interesseparterne

generelt ikke bekendt med præciseringen af "væsentlig forhøjelse" og kunne derfor ikke give oplysninger om dens indvirkninger.

4.7. Begrebet "væsentligt overtræk" (artikel 18, stk. 2)

I henhold til artikel 18, stk. 2, skal kreditgivere i tilfælde af et "væsentligt overtræk" i en periode på over én måned straks give forbrugerne visse oplysninger på papir eller på et andet varigt medium. Tre medlemsstater (Belgien, Det Forenede Kongerige og Rumænien) har angivet, hvad et "væsentligt overtræk" er (Belgien og Rumænien ved at vedtage bestemte tærskler).

Specificeringen af dette begreb anses for at have en positiv virkning på forbrugerbeskyttelsen i Belgien (som følge af den juridiske klarhed for såvel kreditgiver og forbruger, hvilket gør det lettere at overholde lovgivningen, samt som følge af den psykologiske barriere, som opstår på grund af det angivne beløb, et overtræk kan andrage) og i Rumænien (på grund af forenkling og juridisk klarhed i forbindelse med en kvantitativ talstørrelse i den nationale lovgivning, hvilket navnlig er gunstigt for forbrugere, som ikke har så stor finansiel viden).

5. RELEVANS AF TÆRSKLER FOR FORBRUGERKREDITMARKEDER I HENHOLD TIL ARTIKEL 2, STK. 2, LITRA C), OG DE TÆRSKLER OG PROCENTER, DER ANVENDES TIL AT BEREKNE KOMPENSATIONEN FOR FØRTIDIG TILBAGEBETALING¹⁹

Artikel 2, stk. 2, litra c), begrænser direktivets anvendelsesområde til kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på over 200 EUR eller under 75 000 EUR²⁰. Undersøgelsen af interesseparterne giver ikke noget klart svar på, hvorvidt disse tærskler er relevante.

Selv om svarene fra de nationale långiverorganisationer viser, at den nederste tærskel er vigtig for at give långiverne mulighed for at yde små lån med lave omkostninger, støtter flertallet af forbrugerbeskyttelsesorganerne, at tærsklerne skal fjernes. De forbrugerbeskyttelsesorganer, som ikke støtter en fjernelse af tærsklerne, er fortrinsvis fra de medlemsstater, som anvender forbrugerkreditdirektivet på forbrugerkredit, uanset beløbet. Undersøgelsen af långiverne viser på den ene side, at visse kreditgivere ønsker at hæve den nederste tærskel, og at den øverste tærskel sænkes. Der er dog to långivere, som ønsker at hæve den øverste tærskel.

Med hensyn til tærsklen for kompensation ved førtidig tilbagebetaling nævnte de få interesseparter, som svarede, ikke nogen indvirkning på deres respektive kreditmarkeder. Med hensyn til kompensation i procent blev der ikke modtaget noget feedback.

6. DIREKTIVETS INDVIRKNING PÅ FORBRUGERKREDITMARKEDER²¹

6.1. Størrelsen på forbrugerkreditmarkedet

I kølvandet på finanskrisen har husholdningerne reduceret deres forbrugerkreditlån, og långiverne har strammet op på deres udlånskriterier. Desuden er den udestående forbrugerkreditgæld faldet fra 9,1 % af BNP i 2009 til 8,2 % ved udgangen af 2011. Bag dette

¹⁹ Dette afsnit er udarbejdet på grundlag af "Study on the functioning of the consumer credit market in Europe", som er gennemført af IPSOS og London Economics.

²⁰ I fremtiden vil kreditaftaler med henblik på istandsættelse af fast ejendom til beboelse for et samlet kreditbeløb, der overstiger 75 000 EUR, høre under anvendelsesområdet for direktiv 2008/48/EF som ændret ved direktivet om forbrugerkreditaftaler i forbindelse med fast ejendom til beboelse (EUT L 60 af 28.2.2014).

²¹ Dette afsnit er udarbejdet på grundlag af "Study on the functioning of the consumer credit market in Europe", som er gennemført af IPSOS og London Economics.

overordnede billede²² ligger store forskelle i omfanget af forbrugercredit i EU, hvor det gennemsnitlige udestående beløb pr. indbygger ved udgangen af 2011 lå på 212 EUR i Litauen og 4 111 EUR i Cypern. Cypern har også den højeste andel af forbrugercredit i forhold til BNP (19 %), efterfulgt af Grækenland (15 %), Ungarn (14 %), Det Forenede Kongerige (14 %), Bulgarien (12 %), Rumænien (11 %), Irland (11 %) og Polen (10 %). Den laveste andel forekommer i Litauen, Luxembourg, Estland og Letland, som har under 5 %.

Trods store forskelle landene imellem er der ligeledes dokumentation for, at den udestående forbrugercredit i perioden 2000-2011 pr. indbygger er ved at vende, om end langsomt. Det vil sige, at forbrugercredit pr. indbygger stiger hurtigere i medlemsstater, hvor der tidligere var et lavt forbrugercreditniveau, end i medlemsstater, hvor forbrugercreditniveauet allerede er højt.

Forbrugercredit i udenlandsk valuta udgør en yderligere risiko for forbrugerne og er almindeligt forekommende i visse medlemsstater, normalt uden for euroområdet. Eksempelvis er forholdet mellem forbrugercredit optaget i udenlandsk valuta og den samlede forbrugercredit steget støt i Litauen, fra blot 3 % i starten af 2004 til 45 % i slutningen af juli 2012. Østrig er den eneste medlemsstat i euroområdet, som rapporterer om forbrugercredit i udenlandsk valuta. En stor del af den forbrugercredit, som er optaget i udenlandsk valuta, består imidlertid af lån i friværdi, dvs. forbrugslån sikret ved pant, som er almindelige i mange øst- og centraleuropæiske medlemsstater, eller af boliglån. Forholdet svinger på grund af ændringerne i valutakurser.

Under finanskrisen har den overordnede værdi af forbrugercredit i flere medlemsstater været faldende inden for de seneste år. Selv om dette er faldet sammen med datoerne for vedtagelsen og gennemførelsen af forbrugercreditdirektivet, anførte langt størstedelen af respondenterne i undersøgelsen af långiverne²³, at de ikke mente, at vedtagelsen og gennemførelsen af forbrugercreditdirektivet påvirkede omfanget af den nye kredit, de ydede. Ikke desto mindre anførte en række långivere, at forbrugercreditdirektivet havde påvirket den nye kredit, de ydede til kredit i national valuta. Blandt de, der ikke kunne se nogen indvirkning, var nogle positive, mens andre havde en mere negativ holdning.

6.2. Struktur af forbrugercreditmarkedet og de kreditprodukter, som findes på de nationale markeder

I undersøgelsen af reguleringsmyndigheder og nationale långiverorganisationer blev der anmodet om en liste over de største udbydere af forbrugercredit, som ikke er sikret ved fast ejendom, fordelt på kreditinstitutter og lånespecialister. De oplysninger, som er indsamlet i disse undersøgelser, er ufuldstændige, og manglen på oplysninger om lånespecialisters aktiviteter bør derfor ikke fortolkes som et tegn på manglende aktivitet fra deres side. Kreditinstitutters (dvs. bankers) og lånespecialisters betydning i forhold til at yde forbrugercredit, varierer i EU. Resultaterne af forbrugerundersøgelsen²⁴ viser, at lånespecialister er mest aktive i Italien, Sverige og Det Forenede Kongerige.

I øjeblikket findes der ingen pålidelige data om markedskoncentration på forbrugercreditmarkedet, og svarene fra reguleringsmyndighederne og de nationale långiverorganisationer gav ikke yderligere indsigt i dette spørgsmål. På grundlag af data fra

²² Data fra en ECRI-database, der i mange lande ikke omfatter kreditgivere, som ikke er finansielle pengeinstitutter (banker, der tager imod indlån). Den faktiske størrelse af forbrugercreditmarkedet er derfor undervurderet.

²³ Gennemført af Ipsos og London Economics i deres "Study on the functioning of the consumer credit market in Europe".

²⁴ Gennemført af Ipsos og London Economics.

Den Europæiske Centralbank (ECB)²⁵ har Estland, Finland og Nederlandene en markeds-koncentration, som kan anses for at være høj. Der synes ikke at være nogen fælles udvikling i markeds-koncentrationen over tid: Den faldt i Estland, men steg i Finland og Nederlandene. Tilsvarende synes der ikke på tværs af medlemsstaterne at være en fælles tendens i markeds-koncentrationen, og det overordnede gennemsnitsindeks for EU steg let, men er fortsat konkurrencedygtigt.

Alle reguleringsmyndigheder, der anførte de nationale kreditprodukter, som blev udbudt på deres nationale marked (10 ud af 20)²⁶, siger, at kassekreditter er enten almindelige eller meget almindelige i deres respektive lande, og at de primært udbydes nationalt i den nationale valuta. Det samme gælder kreditkort og personlige lån. Det skal dog bemærkes, at definitionen af kreditkort og betalingskort ikke nødvendigvis er den samme i alle lande. I Frankrig kaldes debetkort med henstand med betalingen eksempelvis ofte kreditkort.

Med hensyn til en række kreditprodukter, som findes på de enkelte nationale markeder, nævner de slovakiske reguleringsmyndigheder 19 (ud af 20) kreditprodukter som værende enten almindelige eller meget almindelige, og reguleringsmyndighederne i Det Forenede Kongerige nævner 16 som almindelige eller meget almindelige. Det mindste antal produkter, der udbydes, findes i Tyskland og Luxembourg, hvor reguleringsmyndighederne kun nævner syv og otte typer kredit, som er henholdsvis almindelige eller meget almindelige.

Lån fra lånespecialister (generelt) anføres kun som almindelige eller meget almindelige af långiverorganisationer i Det Forenede Kongerige. Tilsvarende er lønningsdagslån fra lånespecialister almindelige eller meget almindelige i Det Forenede Kongerige. En ungarsk långiverorganisation anfører endvidere, at lønningsdagslån i udenlandsk valuta fra udenlandske institutter er almindeligt forekommende i Ungarn.

6.3. Afhængighed af forbrugerkredit i EU

Afhængigheden af kredit til finansiering af forbrugernes daglige behov kan måles af forholdet mellem kreditstrømmen og husholdningernes udgifter. Dette forhold angiver, hvilken del af de årlige udgifter, som finansieres af kredit. Hvis forbrugernes tilbagebetaling af kredit udgør et højere beløb end det, de optager i ny kredit, kan dette forhold også være negativt, hvilket viser, at forbrugerne har reduceret deres udestående gæld. Afhængigheden af forbrugerkredit er meget forskellig fra medlemsstat til medlemsstat.

Med undtagelse af Tyskland øgede alle medlemsstaterne deres forbrugerkredit i forhold til husholdningernes udgifter inden finanskrisen. Efter 2007 reducerede forbrugerne i flere medlemsstater deres afhængighed af kredit, navnlig i Irland (-1,4%), Spanien (-1,3%) og Det Forenede Kongerige (-1,2%). Tyskland og Slovakiet er de eneste to medlemsstater, hvor afhængigheden af forbrugerkredit var højere efter 2007 end før.

6.4. Grænseoverskridende kredit

Kun 11 ud af de 20 reguleringsmyndigheder, som svarede, har givet generelle oplysninger om kredit, der ydes i deres lande og, endnu vigtigere, kun tre respondenter har medtaget andelen af grænseoverskridende kredit. Respondenterne i undersøgelsen anførte, at grænseoverskridende kredit ikke er relevant i deres land, eller at der kun ydes begrænset grænseoverskridende kredit. Kun seks ud af de adspurgte 50 långivere i undersøgelsen

²⁵ Koncentrationen er målt af Herfindahl Hirschman Index, baseret på bankernes samlede aktiver.

²⁶ Det drejer sig om: Belgien, Det Forenede Kongerige, Estland, Luxembourg, Litauen, Portugal, Slovakiet, Sverige, Tjekkiet og Tyskland.

anførte, at de ikke yder grænseoverskridende lån. Tre af disse respondenter sagde, at deres grænseoverskridende kredit ydes gennem filialer, to gennem dattervirksomheder og én gennem direkte långivning. Den gennemsnitlige procentdel af grænseoverskridende kredit ud af den samlede kreditvolumen er 1,43 % blandt de, der gav oplysninger om dette.

Ifølge forbrugerundersøgelsen forekommer grænseoverskridende kredit relativt sjældent blandt forbrugerne, men betydeligt oftere end tidligere undersøgelser har vist (omkring 5 %). Der er stor spredning af grænseoverskridende lån i medlemsstaterne. Hvor det i Østrig er tæt på nul (0,2 %), udstedte institutter fra andre medlemsstater i Slovakiet omkring en fjerdedel (23 %) af de seneste kreditprodukter til låntagerne²⁷. Personer med en høj indtægt har større sandsynlighed for at optage lån fra en långiver fra en anden medlemsstat.

Med hensyn til mulige hindringer for grænseoverskridende kreditgivning og låntagning, anførte de færreste långivere, hvilken type hindring der havde forhindret dem i at komme ind på et andet forbrugerkreditmarked i EU, selv om nogle af dem anførte, at manglende adgang til kreditoplysninger af god kvalitet var en hindring for at komme ind på markedet, eller at deres produkt ikke egnede sig til at blive udbudt på tværs af grænserne. Andre svar omfattede "likviditet", "overensstemmelse i forhold til om nødvendigt at indlede en retssag", "omkostninger til finansiering af forskellen mellem de forskellige lande", "vanskeligt at geninddrive udestående beløb gennem retssager" samt "kulturelle og sproglige hindringer".

6.5. Prisdifference på sammenlignelige kreditprodukter i og mellem lande

Ifølge oplysninger fra ECB faldt ÅOP fra 2009 til 2013 i alle medlemsstater på nær syv (Slovakiet, Ungarn, Estland, Letland, Litauen, Tjekkiet og Bulgarien) med det største fald (3,2 procentpoint) i Rumænien. Det er desværre ikke muligt at vurdere, om direktivet har haft nogen indvirkning på de opkrævede ÅOP, eftersom gennemførelsen faldt sammen med finanskrisen.

Omkostningerne til forbrugerkredit varierer meget på tværs af landene. ÅOP ligger f.eks. fra 6 % eller derunder i en række lande i euroområdet og op til 35 % i en række medlemsstater i Centraleuropa. Finanskrisen har imidlertid medført et drastisk fald i centralbankernes rente i hele EU. I perioden 2003-2012 synes forbrugerrenten (med fradrag af centralbankrenten) i EU-landene at være konvergeret med en rimelig fart.

Analysen af forskellen i ÅOP mellem og i landenes sammenlignelige kredittilbud bygger på de papirreklamer, som blev indsamlet af anonyme kunder, og de webbaserede reklamer, som blev indsamlet af London Economics. Samlet set anførte 80 % af de indsamlede reklamer ÅOP.

De dyreste tilbud blev fundet for personlige lån, som blev udbudt af lånespecialister med ÅOP på gennemsnitlig 80 %. Dette er ikke overraskende, idet lånespecialister ofte yder meget kortsigtede lån med en høj rente. Det blev konstateret, at tilbud, som reklamerede med mere fuldstændige oplysninger, er billigere.

ÅOP omfatter alle omkostninger i forbindelse med kreditten, herunder lånerenten, men også alle andre gebyrer og omkostninger. Forskellen mellem ÅOP og lånerenten er derfor et mål for, hvor meget forbrugerne skal betale i ekstra omkostninger. Irland og Det Forenede Kongerige skiller sig ud med den største forskel mellem ÅOP og lånerenten, mens alle de

²⁷

Det er dog muligt, at visse respondenter har misforstået begrebet grænseoverskridende kredit og klassificeret lån ydet af banker registreret i deres land, men under et udenlandsk navn, eller kredit ydet i udenlandsk valuta, som grænseoverskridende kredit.

analyserede reklamer i Island og Luxembourg omfatter lånerenter, som er identiske med de anførte ÅOP. I hele EU udviser personlige lån generelt den største forskel (næsten 7 procentpoint) mellem ÅOP og lånerenten, mens billån og henstand med betalingen udgør den mindste forskel på henholdsvis 2,5 og 3,8 procentpoint.

7. DIREKTIVETS INDVIRKNING PÅ FORBRUGERBESKYTTELSE²⁸

Inden man ser på, hvordan långivere opfylder direktivets forpligtelser, er det vigtigt at bemærke, at alle eller i det mindste flertallet af kreditgiverne ifølge reguleringsmyndighederne i undersøgelsen er klar over deres generelle forpligtelser. Halvdelen af reguleringsmyndighederne anførte endvidere, at de ikke havde truffet nogen håndhævelsesforanstaltninger med hensyn til långivernes manglende opfyldelse af deres forpligtelser. Kun 20 % af de adspurgte reguleringsmyndigheder havde været nødt til dette i 2010 og 2011. Det skal dog bemærkes, at kun 70 % af reguleringsmyndighederne kontrollerede, om långiverne rent faktisk opfyldte deres forpligtelser over for kunderne.

7.1. Opfyldelse af informationskrav i reklamer

I henhold til artikel 4 skal enhver reklame for forbrugercreditprodukter indeholde alle relevante oplysninger i form af et repræsentativt eksempel. Dette krav gælder ikke reklamer, som udelader alle oplysninger om omkostninger, og i visse medlemsstater reklamer, som udelukkende angiver ÅOP. Af denne grund overvejer vi i den følgende analyse kun reklamer, der angiver andre låneomkostninger end ÅOP. Eftersom der findes forskellige krav til oplysninger for forskellige typer forbrugercredit, skal overholdelsesniveauet analyseres særskilt for hver type kredit. I det analyserede eksempel opfyldte kun 22 % af de reklamer, som anførte en form for finansielle oplysninger, alle oplysningskravene. I nogle lande opfyldte alle reklamerne for visse produkter oplysningskravene, mens dette ikke var tilfældet i andre lande. I en sammenligning af forskellige typer reklame var reklamerne for kreditkort de værste med hensyn til at angive fuldstændige oplysninger, og reklamer for billån fremstod som de bedste.

Ligeledes i henhold til artikel 4 skal standardoplysningerne angives på en klar, koncis og fremtrædende måde. Analysen af reklamerne viste store forskelle med hensyn til klarhed på tværs af medlemsstater og forbrugercreditprodukter. I en sammenligning af reklamerne lå Nederlandene blandt de øverste fem lande for hvert af kriterierne for standardoplysninger. For alle fire typer forbrugercredit var den gennemsnitlige score 5,5 ud af 8. For billån var forskellen størst hos de estiske reklamer, som var de mest uklare og i gennemsnit kun scorede 1 ud af 8 point. En tilsvarende lav score sås kun for henstand i Bulgarien. Igen klarede reklamerne fra Nederlandene sig konsekvent godt og opnåede den højeste score for både kreditkort og personlige lån. Ingen medlemsstater opnåede imidlertid en perfekt score på 8 ud af 8.

Generelt gælder det, at uanset type af långiver, type af kredit eller medie til at nå ud til forbrugerne opfylder mange reklamer ikke flere af direktivets krav, og dette gør det unødigt kompliceret for forbrugerne at sammenligne tilbud. Denne situation viser, at der er et behov for at forbedre håndhævelsen på dette område.

²⁸

Dette afsnit er udarbejdet på grundlag af "Study on the functioning of the consumer credit market in Europe", som er gennemført af IPSOS og London Economics.

7.2. Opfyldelse af oplysningskravene vedrørende ÅOP og det repræsentative eksempel

Samlet set er det kun 73 % af alle reklamer, som angiver låneomkostninger, der har anført et repræsentativt eksempel. Kreditkortreklamer er særligt ringe i denne henseende. Mange af dem angiver det årlige kortgebyr, men ikke noget repræsentativt eksempel. Eftersom de årlige gebyrer er en del af låneomkostningerne for de forbrugere, som anvender kreditkort, bør disse reklamer anføre et repræsentativt eksempel.

Flere medlemsstater har imidlertid en udmærket historik, idet 100 % af reklamerne i en bestemt kategori anfører et repræsentativt eksempel. Med hensyn til vurderingen af de reklamer, som anførte et repræsentativt eksempel samt alle de nødvendige oplysninger, blev simulatoren på Kommissionens websted²⁹ brugt til at sammenligne resultaterne med ÅOP i det repræsentative eksempel. For lidt under halvdelen af de reklamer, som gav tilstrækkelige oplysninger til at beregne ÅOP, svarede de ÅOP, som var opnået ved hjælp af simulatoren, ikke til de ÅOP, som var angivet i reklamen. Den gennemsnitlige forskel mellem de angivne og simulerede ÅOP var 0,35 procentpoint. I Irland, Luxembourg, Nederlandene og Østrig svarede alle de analyserede ÅOP til de ÅOP, som blev beregnet i simulatoren, og alle de oplysninger, som skulle bruges til at gengive ÅOP, fremgik af det repræsentative eksempel.

7.3. Opfyldelse af informationskrav forud for aftaleindgåelsen

Er oplysningerne fuldstændige og korrekte?

I artikel 5 beskrives den type oplysninger forud for kontraktindgåelsen, som kreditgiveren skal give forbrugeren i god tid, inden forbrugeren bindes af en kreditaftale eller et kredittilbud. Formålet med disse oplysninger er at hjælpe forbrugeren med at træffe en informeret beslutning ved let at kunne sammenligne flere kredittilbud. Ifølge artikel 5 er alle kravene til oplysninger forud for aftaleindgåelsen opfyldt, hvis forbrugeren får udleveret formularen Standardiserede europæiske forbruger kreditoplysninger.

Det sværeste for de anonyme kunder var at få adgang til tilbud. I en række lande blev de anonyme kunder anmodet om at gennemgå et kredittjek, inden de rent faktisk kunne få detaljerede oplysninger om den kredit, de anmodede om. Dette gjorde udvælgelsen af anonyme kunder endnu mere udfordrende, navnlig i Danmark, Det Forenede Kongerige, Letland, Nederlandene, Sverige og Tyskland. I en række tilfælde fik kunderne ikke noget tilbud, fordi de kun var tilgængelige for kunderne hos en bestemt långiver.

Størstedelen af de anonyme kunder blev ikke informeret om deres rettigheder som forbrugere af kreditgiverne, navnlig med hensyn til fortrydelsesretten inden for de første 14 dage (gennemsnitlig 11 % blev informeret om deres rettigheder) og retten til straks at blive informeret, hvis kreditansøgningen blev afvist som følge af en søgning i en database (under 30 % blev underrettet om deres rettigheder). I 80 % af tilfældene fik kunderne ingen forklaring på, hvordan ÅOP blev beregnet. Generelt viser resultaterne fra de anonyme kunder, at forbruger kreditdirektivets krav om oplysninger forud for aftaleindgåelse meget ofte ikke opfyldes, selv om det på den positive side kun var 15 % af de anonyme kunder, som ikke blev informeret om renteniveauet, og kun 16 %, som ikke fik at vide, om renten var fast eller variabel. Og endelig modtog kun omkring halvdelen af kunderne, selv efter at have spurgt efter den, formularen om Standardiserede europæiske forbruger kreditoplysninger.

²⁹

http://ec.europa.eu/consumers/index_en.htm.

Tyskland og Slovenien har den højeste placering med hensyn til at give fyldestgørende oplysninger forud for aftaleindgåelsen for billån, Polen og Portugal for kreditkort og, igen, Slovenien og Portugal for personlige lån. De lavest placerede lande er Estland og Luxembourg for billån. For kreditkort ligger Luxembourg lavest efterfulgt af Danmark. For personlige lån er det igen Danmark, der klarer sig dårligst. Generelt ligger Estland, Sverige, Luxembourg, Østrig og Danmark nederst. Der er også stor forskel på de forskellige kreditprodukter, idet kreditkort har den laveste score.

Forklaringer: Er kreditudbyderne villige til at forklare kreditbetingelserne for låntagerne?

Det er ikke nok at give oplysninger, hvis de ikke fremstilles på en klar og forståelig måde, og hvis kreditgiveren ikke er villig og i stand til at forklare vilkårene på en klar og tydelig måde. Ifølge artikel 5, stk. 6, skal kreditgivere og i givet fald kreditformidlere give forbrugeren fyldestgørende forklaringer. I forbindelse med de anonyme indkøb blev målpersonerne spurgt, om deres kreditgivere sikrede, at de havde alle de nødvendige oplysninger til at kunne træffe en beslutning om lånet eller kreditkortet. Flertallet af kreditudbyderne bestod testen for alle typer af kredit (53-61 %). Ikke desto mindre var dette ikke tilfældet for over halvdelen af de omhandlede lande. Malta klarer sig særligt dårligt, idet kun 24 % af de anonyme kunder anførte, at de havde følt, at de havde alle de nødvendige oplysninger til at kunne træffe en beslutning. Cypren, Italien og Tyskland er de medlemsstater, som klarer sig bedst (henholdsvis 79 %, 77 % og 71 %).

På grundlag af de anonyme kunders oplevelser er der ingen tydelige beviser for, at kreditudbyderne tilpasser deres forklaringer til låntagernes behov eller uddannelsesniveau. En stor del af kreditgiverne (for alle typer kredit) anmoder dog om oplysninger om den pågældende låntagers beskæftigelse, indkomst og boligsituation.

Omkring 60 % af respondenterne i forbrugerundersøgelsen søgte kun oplysninger om en enkelt långiver, typisk deres egen bank. Næsten ni ud af 10 forbrugere mente, at de kontaktede kreditgivere var åbne og rimelige, og at de oplysninger, de fik fra långiverne, var omfattende og tydelige. Dette er i kontrast med de anonyme kunders konklusion om, at de ikke fik alle oplysninger, og synes at dokumentere, at en almindelig låntager ikke er fuldt ud klar over, hvilke oplysninger han eller hun bør modtage.

Undersøgelsen viser, at visse demografiske kendetegn gør det betydeligt mere sandsynligt, at forbrugerne får den forklaring, de efterspørger. Det er mere sandsynligt at få en forklaring, hvis man er kvinde, ældre eller har en høj indkomst.

7.4. Objektiv vurdering af forbrugernes forståelse af oplysningerne³⁰

I undersøgelsen af forbrugerkreditmarkedet blev der også set på forbrugernes finansielle viden. For at kunne vurdere forbrugernes finansielle viden er der behov for en pålidelig og objektiv foranstaltning. Ulig andre former for viden findes der aktuelt ingen standardiseret og generelt accepteret test til vurdering af finansiell viden.

For at vurdere respondenternes finansielle viden blev de i forbrugerundersøgelsen anmodet om at vurdere, hvilket af to kredittilbud der var det billigste baseret på rente og oplysninger om ÅOP for at finde ud af, om de var bekendte med definitionen af ÅOP og forholdet til renten. Under 40 % af respondenterne svarede rigtigt, hvilket rent objektivt tyder på, at mange forbrugere ikke forstår de oplysninger, de får om ÅOP (og forholdet til renten). Dette resultat

³⁰

Baseret på en undersøgelse, som blev gennemført inden for rammerne af undersøgelsen af forbrugerkreditmarkedet.

viser, at 60 % af forbrugerne rent faktisk ikke forstår, hvad ÅOP er, og hvordan ÅOP skal bruges, ligesom det tyder på, at deres finansielle viden er ret begrænset.

Forbrugernes ret til at tilbagebetale kredit førtidigt og fortryde en aftale inden for de første 14 dage, efter aftalen er indgået, er vigtig, men forbrugerne skal også være bekendte med disse rettigheder, for at de kan have den ønskede virkning. Hvis forbrugerne ikke er bekendte med disse rettigheder, kan de fejlagtigt antage, at de er bundet af en aftale, fra det øjeblik, de skriver aftalen under, til den anførte slutdato. Dette ville i høj grad undergrave forbrugernes indflydelse, forbrugerbeskyttelsen og konkurrencen på markedet. Bevidstheden om retten til førtidig tilbagebetaling og fortrydelsesretten varierer, afhængigt af sociodemografiske kendetegn. Som forventet er de respondenter, som i højere grad har finansiell viden, sandsynligvis også i højere grad bevidste om disse rettigheder. Der var ligeledes større sandsynlig for, at fuldtidsbeskæftigede respondenter var klar over deres ret til førtidig tilbagebetaling, men ikke deres fortrydelsesret.

Forbrugernes viden om de finansielle detaljer i deres egne kreditaftaler varierer meget. 64 % af de adspurgte låntagere vidste, om ÅOP var nævnt i deres aftale, mens 84 % var klar over rentetypen (dvs. fast eller variabel), og 74 % vidste, om førtidig tilbagebetaling kan medføre en bod. Med hensyn til viden om retten til førtidig tilbagebetaling og retten til at fortryde inden for de første 14 dage efter indgåelsen af en aftale var henholdsvis 73 % og 71 % af deltagerne i forbrugerundersøgelsen klar over, at kreditgiverne skal give oplysninger om disse rettigheder forud for aftaleindgåelsen, om end denne viden varierer meget fra medlemsstat til medlemsstat.

7.5. Fortrydelsesret og ret til førtidig tilbagebetaling

Hvor ofte fortryder forbrugere kreditaftaler inden for den retlige tidsfrist?

I henhold til artikel 14 har forbrugerne en frist på 14 kalenderdage til at fortryde kreditaftalen uden nogen begrundelse. Navnlig i lyset af aggressive markedsførings- og salgsteknikker giver denne periode en betydelig beskyttelse af forbrugerne. Endvidere hjælper den med at øge konkurrencen på markedet, eftersom forbrugerne fortsat kan vælge et mere konkurrencedygtigt tilbud i løbet af de første 14 dage, efter de har indgået en aftale.

Ifølge forbrugerundersøgelsen er det kun en lille andel af forbrugerne – omkring 1 % – som forsøger at gøre brug af fortrydelsesretten inden for de 14 dage efter aftaleindgåelsen. Heraf lykkes det ikke for 42,2 %. Det er vigtigt at erindre, at nogle respondenter kan have indgået deres aftale, inden direktivet trådte i kraft.

Hvor ofte tilbagebetaler forbrugere deres kredit førtidigt, og hvad er indvirkningen af at anvende compensation på viljen til at tilbagebetale førtidigt?

I henhold til artikel 16 har forbrugeren til enhver tid ret til "helt eller delvis at indfri sine forpligtelser i henhold til en kreditaftale". Igen er der to fordele ved denne ret: Først og fremmest giver det forbrugerne indflydelse og beskyttelse og dermed større frihed til at forvalte deres finanser. Dernæst er det et vigtigt led i et konkurrencedygtigt kreditmarked, idet forbrugerne har mulighed for at skifte aftale, hvis et andet og bedre kredittilbud bliver tilgængeligt.

Der er forskellig dokumentation for, hvor ofte forbrugerne tilbagebetaler deres kreditaftaler førtidigt. Selv om både långivere og forbrugerorganisationer fortæller, at dette ikke sker så ofte, har forbrugerundersøgelsen vist, at næsten en fjerdedel af alle respondenter har forsøgt at

tilbagebetale førtidigt, og heraf lykkedes det for 86 %. Disse samlede tal skjuler imidlertid en stor forskel mellem medlemsstaterne og de forskellige typer af forbrugerkredit. Dokumentationen fra forbrugerundersøgelsen tyder i høj grad på, at der er større sandsynlighed for, at de respondenter, som har finansiell viden og er yngre, tilbagebetaler førtidigt.

7.6. Tilfredshed, problemer og klager

Ifølge forbrugerundersøgelsen har 9 % af alle forbrugere oplevet problemer med en kreditaftale eller en kreditgiver inden for de seneste fem år. Resultaterne tyder imidlertid også på, at der er store forskelle på tværs af landene. Med hensyn til sociodemografiske kendetegn viste det sig, at sandsynligheden for, at ældre respondenter havde oplevet problemer med deres kreditaftaler, var betydeligt mindre. Generelt synes de fleste klager at handle om omkostninger, fortrydelsesret og ret til førtidig tilbagebetaling.

Det er dog kun en tredjedel af de forbrugere, der oplevede problemer, som sagde, at de havde klaget. Der er flere procedurer til løsning af forbrugerproblemer, enten gennem tredjeparter som forbrugerbeskyttelsesorganer og ombudsmænd eller direkte gennem kreditgiveren. I gennemsnit blev 41 % af de problemer, som blev rejst i forhold til kreditgiverne, løst, mens 28 % af de problemer, som blev rejst med tredjeparter, blev løst. For hver 20 forbrugere, hvis problemer kun delvist blev løst, var det kun otte, der traf yderligere foranstaltninger,

Generelt er der noget, der tyder på, at forbrugernes tilfredshed med de oplysninger, de har fået, retten til førtidig tilbagebetaling og fortrydelsesretten er øget. Især långivere, forbrugerbeskyttelsesorganer og ombudsmænd har noteret sig en øget tilfredshed. Forbrugerorganisationerne siger, at de ikke har bemærket nogen forbedring i forbrugertilfredsheden med undtagelse af en enkelt organisation, som har bemærket en forbedring i forhold til fortrydelsesretten. Långivere og långiverorganisationer er enige om, at tilfredsheden er øget. Undersøgelsen viste en ret stor forbrugertilfredshed med den ydelse, forbrugerne havde modtaget i forhold til deres nuværende lån (73 % helt tilfredse), og med muligheden for direkte kontakt med långiveren (66%), men en langt mindre tilfredshed med gebyrerne (36%) og med udvalget af tilbud (48%). De klager, der er fundet en positiv løsning på, har i høj grad påvirket forbrugernes tilfredshed med kreditgivernes ydelser.

8. KONKLUSIONER

Det bør erindres, at visse medlemsstater gennemførte forbrugerkreditdirektivet efter den anførte tidsfrist, og visse af dem gennemførte det ved udgangen af 2011. Kreditgivere og forbrugere har derfor hurtigt skulle tilpasse deres adfærd for at kunne drage fuld fordel af forbrugerkreditdirektivet. Det forklarer, hvorfor det har været vanskeligt at identificere virkningen af medlemsstaternes reguleringsmæssige valg.

Endvidere er gennemførelsen af forbrugerkreditdirektivet faldet sammen med finanskrisen, hvilket har påvirket forbrugerkreditmarkedet. Kreditgivere er mere forsigtige i forhold til at yde lån, og låntagere foretrækker at tilbagebetale deres eksisterende lån i stedet for at optage nye. Den forståelige reaktion på disse eksterne omstændigheder har begrænset den indvirkning, som forbrugerkreditdirektivet kunne have på grænseoverskridende lån og derfor på den yderligere integration af det indre kreditmarked.

De anonyme indkøb viste, at flere af forbrugerkreditdirektivets bestemmelser ikke respekteres af kreditgiverne. Dette gælder reklamer og oplysninger forud for aftaleindgåelsen samt

opfyldelse af forpligtelsen til at informere forbrugerne om deres rettigheder (navnlig med hensyn til retten til at fortryde aftalen inden for de første 14 dage og retten til førtidig tilbagebetaling). De anonyme indkøb bekræfter resultaterne af den undersøgelse, som blev gennemført i september 2011³¹. Forbrugerundersøgelsen viste, at forbrugerne oplever problemer, når de udøver disse rettigheder. Forbrugernes finansielle bevidsthed er fortsat utilstrækkelig. Derudover er deres viden om deres rettigheder og bestemmelserne i aftalerne begrænset. I denne henseende er det vigtigt at sikre, at kreditudbydere tilpasser deres forklaringer til låntagernes behov eller uddannelsesniveau.

For nuværende synes der ikke at være noget behov for at ændre hverken omfanget af de reguleringsmæssige valg eller de gældende tærskler og procentsatser i henhold til forbrugerkreditdirektivet. Forskning har afsløret visse mulige misforståelser med hensyn til de valgmuligheder, medlemsstaterne har med hensyn til anvendelsen af forbrugerkreditdirektivet. Kommissionen vil arbejde sammen med medlemsstaterne for at præcisere dette.

For at være effektive skal garantierne i forbrugerkreditdirektivet imidlertid håndhæves korrekt. I lyset af artikel 22, som forpligter medlemsstaterne til at sikre, at de nationale bestemmelser, som de vedtager til gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet, ikke kan omgås, skal der endvidere være fokus på praksis og de retlige fortolkninger, som har til formål at omgå de nationale regler om gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet og forbrugerlovgivningen generelt.

Sluttelig er der behov for fortsat at overvåge håndhævelsen af forbrugerkreditdirektivet i medlemsstaterne, begyndende med en vurdering af medlemsstaternes tilsynspraksis. Kommissionen agter at gennemføre en sådan vurdering i 2014. Endvidere kan Kommissionen i forlængelse af resultaterne af evalueringen af oplysningskampagnen om forbrugerkreditdirektivet, som blev gennemført i visse medlemsstater, samt anden dokumentation, herunder om forbrugernes adfærd, overveje yderligere aktiviteter inden for finansiell bevidsthed.

---

³¹

Yderligere oplysninger om resultaterne kan ses her: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-6_da.htm.